

Rolnummer 5829
Arrest nr. 71/2014 van 24 april 2014

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging en de vordering tot schorsing van artikel II.10 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 19 juli 2013 betreffende het Onderwijs XXIII (invoeging van een artikel 26bis/2 in het decreet basisonderwijs van de Vlaamse Gemeenschap van 25 februari 1997), ingesteld door Patrick Romeijn en Vera den Boer.

Het Grondwettelijk Hof, beperkte kamer,

samengesteld uit voorzitter A. Alen en de rechters-verslaggevers E. De Groot en J.-P. Moerman, bijgestaan door de griffier F. Meersschant,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*   *   *

I. Onderwerp van het beroep en rechtspleging

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 1 februari 2014 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 3 februari 2014, hebben Patrick Romeijn en Vera den Boer, wonende te 2320 Hoogstraten, Burg. J. van Aperenstraat 18, bus 3, een beroep tot vernietiging en een vordering tot schorsing ingesteld van artikel II.10 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 19 juli 2013 betreffende het Onderwijs XXIII (invoeging van een artikel 26bis/2 in het decreet basisonderwijs van de Vlaamse Gemeenschap van 25 februari 1997), bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 27 augustus 2013.

Op 11 februari 2014 hebben de rechters-verslaggevers E. De Groot en J.-P. Moerman, met toepassing van artikel 71, eerste lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, de voorzitter ervan in kennis gesteld dat zij ertoe zouden kunnen worden gebracht aan het Hof, zitting houdende in beperkte kamer, voor te stellen een arrest te wijzen waarin wordt vastgesteld dat het ingediende verzoekschrift klaarblijkelijk onontvankelijk is.

De verzoekende partijen hebben twee memories met verantwoording ingediend, waarvan de tweede een reactie op het arrest nr. 37/2014 betreft.

De bepalingen van voormelde bijzondere wet met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. In rechte

- A -

A.1. Met toepassing van artikel 71 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof hebben de rechters-verslaggevers bij de voorzitter verslag uitgebracht over de klaarblijkelijke onontvankelijkheid van de vordering tot schorsing en het beroep tot vernietiging. In dat verslag wordt besloten dat de vordering tot schorsing laattijdig werd ingediend alsmede dat het beroep tot vernietiging niet voldoet aan de vereisten van artikel 6 van de voormelde bijzondere wet van 6 januari 1989 omdat uit het verzoekschrift niet duidelijk blijkt welke middelen het Hof dient te beantwoorden.

A.2.1. Met betrekking tot de laattijdigheid van hun vordering tot schorsing doen de verzoekende partijen in hun memorie met verantwoording gelden dat zij, ofschoon het bestreden decreet is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 27 augustus 2013, pas eind september 2013 kennis hebben kunnen nemen van dat decreet, en dat zij tot eind december 2013 contacten hebben gehad met allerlei personen en instanties om duidelijkheid te krijgen over de draagwijdte van dat decreet.

A.2.2. Met betrekking tot de in de conclusies van de rechters-verslaggevers vermelde onduidelijkheid van de aangevoerde middelen, zetten de verzoekende partijen in hun memorie met verantwoording onder meer uiteen dat de vrijheid van onderwijs zoals gewaarborgd bij artikel 24 van de Grondwet twee facetten kent, meer bepaald een actieve en een passieve onderwijsvrijheid, dat de leerplicht de verplichting is van de ouders om hun kinderen te laten leren, dat de leerplicht geen schoolplicht is en dat huisonderwijs een volwaardig onderwijsalternatief is. Zij doen eveneens gelden dat de ouders aansprakelijk zijn voor hun kinderen en beslissingsrecht hebben over fundamentele aspecten van de opvoeding zoals hun onderwijs en hun gezondheid en dat de ouderlijke aansprakelijkheid berust op het vermoeden van een fout in de opvoeding of in het toezicht, vermoeden dat evenwel weerlegbaar is. Vervolgens doen zij gelden dat de maatregel om een leerplichtige in te schrijven bij de examencommissie met het oog op het verkrijgen van het getuigschrift basisonderwijs een verboden preventieve en bestraffende maatregel is. Zij menen ook dat ouders die voor huisonderwijs opteren niet gelijk zijn voor de wet of het decreet, dat er geen rekening wordt gehouden met objectieve verschillen en dat de voormelde ouders

niet in de mogelijkheid zijn om voor hun kinderen dat onderwijs te kiezen dat zij wensen. Zij menen eveneens dat de bestreden bepaling ouders hun verantwoordelijkheid voor de daden van hun kinderen ontnemt, alsmede hun beslissingsrecht over de opvoeding en hun mogelijkheid om het bewijs te leveren dat hun geen fout ten laste kan worden gelegd. Zij doen ook gelden dat de bestreden bepaling de kinderen van ouders die voor huisonderwijs opteren ten onrechte oproepen voor het bereiken van de eindtermen.

Vervolgens zetten zij uiteen dat een democratie de naleving waarborgt van een aantal rechten en plichten. Zij doen daarbij gelden, met verwijzing naar het Verdrag inzake de rechten van het kind, dat ieder kind recht heeft op onderwijs en dat de discipline die op school wordt gehandhaafd verenigbaar moet zijn met de menselijke waardigheid van het kind; dat elk kind recht heeft op onderwijs dat is gericht op, onder meer, de ontplooiing van het kind, respect voor mensenrechten en voor de eigen culturele identiteit, de waarden van het eigen land en van andere landen; dat het onderwijs dient te zijn gericht op de zo volledig mogelijke ontplooiing van de persoonlijkheid, de talenten en de geestelijke en lichamelijke vermogens van elk kind; dat de overheid de rechten, plichten en verantwoordelijkheden van de ouders moet eerbiedigen; dat de ouders het kind moeten begeleiden in de uitoefening van zijn rechten op een manier die past bij de leeftijd en ontwikkeling van het kind; dat beide ouders verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van hun kinderen en dat het belang van het kind daarbij voorop staat. Zij halen vervolgens het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie aan, meer bepaald het artikel dat het recht op onderwijs betreft. Zij verwijzen ook naar de « Beginselen van Europees familierecht betreffende ouderlijke verantwoordelijkheid » en leiden daaruit af dat ouders met gezamenlijke ouderlijke verantwoordelijkheid het recht hebben « om te handelen in geval van dagelijkse aangelegenheden en belangrijke beslissingen betreffende aangelegenheden zoals onderwijs en medische behandeling » en dat ouders verantwoordelijk zijn voor de verzorging, de bescherming en de opvoeding van het kind, in overeenstemming met zijn persoonlijkheid en de behoeften van zijn ontwikkeling. Zij verwijzen eveneens naar de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens, waaruit zij afleiden dat het in de eerste plaats aan de ouders toekomt om de soort van opvoeding en onderwijs te kiezen welke aan hun kinderen zal worden gegeven. Ten slotte verwijzen zij naar de « Rechten en plichten van ouders in Europa », waaruit zij afleiden dat ouders recht hebben op erkenning van de vooraanstaande plaats die zij als opvoeders van hun kinderen innemen, dat ouders het recht hebben te kiezen voor onderwijs dat aansluit bij hun overtuigingen en de waarden die zij voor de opvoeding van hun kinderen van belang achten en dat ouders het recht hebben op respect voor de opvoeding die zij hun kinderen geven.

De verzoekende partijen sommen vervolgens de criteria op die de decreetgever voor het huisonderwijs heeft opgelegd : het onderwijs moet gericht zijn op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind; het verstrekte onderwijs moet het kind voorbereiden op een actief leven als volwassene; het onderwijs moet eerbied hebben voor de culturele waarden van het kind zelf en van de anderen; en het onderwijs moet het respect voor de grondrechten van de mens bevorderen.

Zij besluiten dat de bestreden bepaling inhoudt dat ouders die voor huisonderwijs opteren niet gelijk zijn voor de wet of het decreet en dat die bepaling de voormelde rechten en verantwoordelijkheden van ouders en kinderen schendt.

A.2.3. Op 3 maart 2014 hebben de verzoekende partijen een tweede memorie met verantwoording ingediend.

- B -

B.1. Krachtens artikel 71, tweede lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, beschikken de partijen over vijftien dagen, te rekenen van de ontvangst van de kennisgeving van de conclusies van de verslaggevers, om een memorie met verantwoording in te dienen.

Vermits van de conclusies van de verslaggevers te dezen aan de verzoekende partijen kennis werd gegeven op 13 februari 2014, is de op 3 maart 2014 ingediende tweede memorie met verantwoording niet ontvankelijk.

B.2. De verzoekende partijen vorderen zowel de schorsing als de vernietiging van artikel II.10 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 19 juli 2013 betreffende het Onderwijs XXIII, in zoverre het een artikel *26bis/2*, § 1, invoegt in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997.

B.3.1. Krachtens artikel 21, tweede lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, zijn de verzoekschriften tot schorsing slechts ontvankelijk wanneer zij worden ingediend binnen een termijn van drie maanden na de bekendmaking van de wet, het decreet of de in artikel 134 van de Grondwet bedoelde regel.

B.3.2. Vermits het decreet van 19 juli 2013 betreffende het Onderwijs XXIII is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 27 augustus 2013, is de op 1 februari 2014 ingestelde vordering tot schorsing klaarblijkelijk onontvankelijk.

B.4.1. Krachtens artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof dient een verzoekschrift een uiteenzetting van de feiten en de middelen te bevatten.

Om te voldoen aan de vereisten van artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, moeten de middelen van het verzoekschrift te kennen geven welke van de regels waarvan het Hof de naleving waarborgt, zouden zijn geschonden, alsook welke de bepalingen zijn die deze regels zouden schenden, en uiteenzetten in welk opzicht die regels door de bedoelde bepalingen zouden zijn geschonden. Die vereisten zijn ingegeven, enerzijds, door de noodzaak voor het Hof om vanaf het indienen van het verzoekschrift in staat te zijn de juiste draagwijdte van het beroep tot vernietiging te bepalen, en, anderzijds, door de zorg om aan de andere partijen in het geding de mogelijkheid te bieden op de argumenten van de verzoekers te repliceren, waartoe een duidelijke en ondubbelzinnige uiteenzetting van de middelen onontbeerlijk is.

B.4.2. Noch het verzoekschrift, noch de memorie met verantwoording bevatten te dezen een duidelijke en ondubbelzinnige uiteenzetting van de middelen, op grond waarvan de juiste draagwijdte van het beroep tot vernietiging kan worden bepaald.

B.4.3. Vermits het niet duidelijk is welke middelen het Hof dient te beantwoorden, is het beroep tot vernietiging eveneens klaarblijkelijk onontvankelijk.

Om die redenen,

het Hof, beperkte kamer,

met eenparigheid van stemmen uitspraak doende,

verwerpt de vordering tot schorsing en het beroep tot vernietiging.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 24 april 2014.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschant

A. Alen